

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ЗДІЙСНЕННЯ МУЗИЧНО- ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Ірклієнко В. С.,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музики
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

Важливим аспектом естетичного виховання підростаючого покоління у закладі загальної середньої освіти є музично-виховна робота. Виховний потенціал мистецтва визнавали філософи (Ю.Афанасьєв, В.Кудін, О.Лосєв, Л.Мазель, В.Мазєпа, Л.Печко, В.Ражніков, О.Семашко, А.Сохор); психологи (Б. Ананьєв, І. Бєх, Л. Виготський, В. Давидов, О. Леонтєв, Б. Ломов, С. Рубінштейн); педагоги (С. Гончаренко, І. Зязюн, Н. Ничкало, Н. Мойсеюк, С. Сисоєва, М. Сметанський, В. Шахов) та інші науковці.

Дослідники, які займались проблемами удосконалення мистецької освіти (Б.Брилін, М.Букач, Л.Масол, Н.Миропольська, О.Олексюк, В.Орлов, О.Отич, Г.Падалка, О.Рудницька, О.Ростовський, О.Щолокова, Б.Юсов та ін.), зазначають важливість музично-виховної роботи в сучасному закладі загальної середньої освіти.

Позакласна виховна діяльність спрямована на виховання гармонійної особистості та заснована на законах творчості, які передбачають залучення учнів до реальної співтворчості, інтелектуального діалогу, гармонізації спілкування, успіху, можливості почуватися вільно. Одна з особливостей позакласної діяльності як педагогічного процесу полягає в тому, що учень не боїться отримати незадовільну оцінку. Педагог, спираючись на унікальність і неповторність кожної дитини, має розвинути отримані знання, перетворити їх у соціальний досвід. Завдяки цьому нейтралізується функціональний підхід до дитини, фрагментарність у вихованні, інтелектуальні перевантаження.

Позакласна музично-виховна робота у закладі загальної середньої освіти підпорядкована меті музичного виховання – виховання всебічно розвиненої особистості учня. У позаурочний час створюються сприятливі умови для реалізації творчого потенціалу школярів у різноманітних формах: художніх гуртках і студіях, виконавських колективах (хори, музичні, танцювальні, фольклорні ансамблі), самодіяльних театрах, клубах, які спрямовані на інтегрування різних напрямів мистецького життя.

До традиційних виконавських форм залучення школярів до музичного мистецтва в позаурочний час належать хор, ансамбль, гурток любителів музики.

Важливою складовою музично-виховної роботи у закладі загальної середньої освіти є підготовка і проведення різноманітних заходів, серед яких

ACTUAL PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE

назвемо народні свята, літературно-музичні вечори, лекції-концерти з визначеної теми, день музики, тематичні заходи, концерти до визначних дат тощо. Зазначимо, що всі форми роботи є цікавими і дають можливість презентувати роботу вчителя музичного мистецтва і учнів. Зокрема проведення концерту як публічного виконання творів малих форм різних видів мистецтв є презентацією результатів роботи гуртків школи, зокрема вокально-хорового, хореографічного, театрального, образотворчого, літературного, кераміки, вишивки, лозоплетіння, художньої обробки дерева тощо. Зрозуміло, що концертна програма укладається у відповідності до того, які гуртки функціонують у школі, як організована і функціонує система виховної роботи.

Зазначимо, що майбутній учитель музичного мистецтва потребує відповідної підготовки, яка передбачає не тільки володіння музичним інструментом, голосом, навичками диригування, але й умінням написати сценарій, здійснити режисерську і постановочну роботу, організувати різновіковий колектив.

Основними аспектами написання сценарію до концерту є врахування часу всіх номерів і концерту в цілому (перше відділення тоді повинно нести на собі основне змістове навантаження і бути довше за часом, а друге – складатися з більш видовищних номерів і за часом бути істотно коротшим); при розстановці номерів доводиться в першу чергу вирішувати організаційні, технічні проблеми; не допускати у розстановці номерів одноманітності за жанром, настроєм; кожний номер концерту ставити у вигідні для артиста умови, щоб юний виконавець пережив почуття радості від виступу, мав успіх; складати сценарій з урахуваннями наростання глядацького інтересу (найвидовищні, динамічні, яскраві номери краще розподілити за принципом наростання ближче до фіналу); вирішити з якого ефектного номера почати концерт, а яким закінчити; піклуватися і про цілісність враження від всієї концертної програми, пам'ятати про її розвиток, динаміку.

Все вищезазначене реалізовується при викладанні дисциплін «Режисура музично-виховних заходів», «Менеджмент художньо-творчої діяльності у мистецьких колективах». Крім того бажаним є участь студента у різноманітних музично-виховних заходах, зокрема «Мистецький зорепад», «Театр казок», «Народний календар», «Мистецька вітальня» тощо. Участь у процесі підготовки заходу дає можливість зреалізувати організаторські, художні, інтелектуальні, комунікативні здібності студента та сформовані фахові компетентності надалі застосувати у практичній роботі.

Підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до музично-виховної роботи у закладі загальної середньої освіти повинна здійснюватися на єдиних принципах і вести до реалізації мети музичної освіти, котра є загальною незалежно від форм і методів її досягнення. Заклад вищої освіти має створити умови для формування особистості майбутнього вчителя, його професійного зростання та ознайомлення студентів з музичною культурною спадщиною, інноваційними технологіями організації музично-виховної роботи.

ACTUAL PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE

Список літератури:

1. Сулаєва, Н.В. (2013). *Підготовка вчителя в педагогічному просторі неформальної мистецької освіти*. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка.